

ind paa, hvorvidt det er naturligt, som skeet er i § 3, at lade Præsten selv, efterat maaskee den største Deel af Præstegaardens Tiliggende er bortsolgt, vedblive at være en Slags Inkassator for Staten af Renten af den i den bortsolgte Deel af Jorden prioriterede Sum, af Forpagtningsafgiften osv.; jeg skal blot gjøre den Bemærkning, hvad der ogsaa fremgaaer af Forhandlingerne her i Salen, at dette Punkt, hvorledes der skal forholdes med Præstegaardene, hvor meget der skal blive ved dem, og hvor stort Udbytte man kan vente af Salget, om Jorderne skulle bortselges eller bortforpagtes, er Noget, der synes at interessere Rigsdagens Medlemmer i høi Grad. Maaskee maatte jeg endnu med Hensyn til det pekuniære Spørgsmaal gjøre en Bemærkning — jeg beder undskyld, hvis den allerede skulde være fremført af en Anden, da jeg, som jeg allerede tidligere har bemærket, var forhindret fra at overvære Mødet igaar. — Hvorledes Sagen vil stille sig i pekuniær Henseende, naar den nye Ordning i det Hele er bleven gennemført, staaer uklart for mig, men hvad der derimod synes mig klart er, at ifølge den succesfulde Træden i Live, som er tiltænkt den nye Ordning, er det meget muligt, at der i Begyndelsen kan vise sig en Underbalance. Det er klart, at man skal regne paa de Indtægter, som ville gaae ind i Lønningsfonden, naar de større Embeder blive ledige, for deri at søge Midler til at forøge de mindre Ralbs Indtægter; men skulde det træffe sig, at der hengik nogle Aar, i hvilke ikke noget af de større Ralb blev ledigt, men derimod flere mindre, kunde det let skee, at Lønningsfonden kom til at begynde med et ikke ubetydeligt Underskud.

Jeg skal endnu tillade mig et Par Bemærkninger, som jeg troer ikke endnu ere gjorte af nogen Anden. Jeg er ganske enig med de ærede Herrer, der have udtalt sig for, at Offer og Accidentser for Fremtiden skulle være en frivillig Sag, med andre Ord: at vi i en tilkommende Lov skulle sætte Plakaten af 9de Juni 1847 og de andre Lovbestemmelser, der give Regler for Offerets Udredelse, ud af Kraft. Den høitærede Minister henvisste imidlertid, saavitt jeg mindes, i et af sine Foredrag under denne Forhandling til, at der i Lovudkastet var

aabnet Afgang til at faae Offer og Accidentser afløste, naar Stemningen var derfor; men jeg maa tillade mig at bemærke, at det forekommer mig, at den Maade, hvorpaa Afløsningen er foreslaaet i § 11, er overordentlig uheldig. Det forekommer mig nemlig, at Intet kan være mindre heldigt, end at der i saa Henseende er Forskjellighed tilstede mellem de forskellige Egne i Landet, saa at der paa det ene Sted hedes Offer og Accidentser, paa et andet Sted derimod ikke. Det vilde nemlig uden Tvivl snart gaae ud af Erindringen, at en Deel af det, som udbetales til Amtstuerne, var traadt i Stedet for Offer og Accidentser, ligesom man vilde være udsat for, at naar der var Frihed for Offer og Accidentser i en Menighed, medens der var en Slags Forpligtelse til at udrede dem i en anden Menighed, kunde dette udøve nogen Indflydelse paa Forholdet mellem de forskellige Menigheder, saa at flere Medlemmer i den ene Menighed kunne føle sig fristede til at gaae over i den anden for at blive delagtige i dens Frihed for Offer og Accidentser; men det er dog ikke med saadanne Hensyn, at man bør ønske Overgangen fra den ene Menighed til den anden motiveret. — Der er med Hensyn til § 1 talt om, hvor byrdefuldt det kunde blive for Jyderne, naar de skulle betale deres Tiende paa Amtstuen; jeg skal ikke anføre Noget derimod, idet jeg erkjender, at der i flere Henseender er talende Grunde for, hvad der i den Retning er blevet gjort gjældende. Men jeg skal tillade mig at gjøre opmærksom paa et andet Punkt i denne Paragraph, som maaskee synes at være mindre væsentligt, men som det forekommer mig dog ogsaa bør tages i Betragtning. Et det billigt og kan det forsvares, paa den Maade, hvorpaa det er gjort i Slutningen af § 1, uden videre at paalægge Godsierne at indbetale Tienden for deres samlede Eiendom, imod at have Regres til Tiendehderne paa deres Godser? Mig forekommer det, at hvis denne Bestemmelse ikke skal være en Udvidelse af de nu gjældende Byrder for Godseierne i den Henseende, saa bør denne Forpligtelse for dem nærmere begrænses. — Jeg skal endnu til Slutning berøre et Punkt, som allerede er blevet omtalt fra flere Sider, det nemlig, at der i denne